Beyanın Kontrolü

Beyanın kontrolü ne anlama gelir?

Gümrük işlemlerinizi yaparken ilk olarak gümrük idaresine bir bildirimde bulunursunuz. "Gümrük Beyanı" olarak adlandırılan bu bildirim konusunda ayrıntılı bilgi almak için tıklayınız.
Siz bu bildirimi yaptıktan sonra, gümrük idaresi yaptığınız gümrük beyanının doğruluğunu kontrol edecek; gerek görmesi halinde eşyanızı muayene edecektir.
Gümrük idareleri, gümrük beyanınızın doğruluğunu araştırmak üzere;
a) Verdiğiniz gümrük beyannamesi ile ilgili ve beyannameye eklediğiniz belgeleri kontrol edebilirler. Bu kapsamda, gümrük beyannamesinin içerdiği bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacıyla sizden başka belgeler vermenizi de isteyebilirler.
b) Eşyanızı muayene edebilir; ayrıntılı muayene veya laboratuvar tahlili amacıyla numune alabilirler.
Gümrük mevzuat uygulanırken, gümrük beyannamesi kapsamındaki eşyanın muayene edilmesi halinde bu muayenenin sonuçları; muayene edilmemesi halinde ise beyannamede yer alan bilgiler esas alınır.

Gümrük beyanı nasıl kontrol edilir?

Gümrük beyanınızın nasıl ve hangi memur tarafından kontrol edileceği, gümrük idarelerinde kullanılan bilgisayar sistemi olan BİLGE yazılımı tarafından ve Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan risk analizine göre belirlenir.
Gümrük beyanınız gümrük idaresi tarafından dört şekilde kontrol edilir:
1. Kırmızı Hat Kontrolü: Hem gümrük beyanı ve ekli belgeler kontrol edilir, hem de eşyanın fiziki muayenesi yapılır.
2. Sarı Hat Kontrolü: Yalnızca eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi ve ekli belgelerin doğruluğu ve birbiriyle uygunluğu kontrol edilir. Eşyanın fiziki muayenesine gerek görülmez.
3. Mavi Hat Kontrolü: Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen onaylanmış kişi statüsüne sahip olan kişilere uygulanan kontrol türüdür. Mavi hatta kontrol edilen eşya, belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz. Mavi hat kontrolüyle ithal edilen eşyaya ait beyanın kontrolü ve gerek görüldüğü hallerde eşyanın muayenesi eşyanın sahibine teslim edilmesinden sonra yapılır.
4. Yeşil Hat Kontrolü: Gümrük beyanı kapsamındaki eşya belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.

Beyanın kontrolü sonucunda ne yapılır?

Gümrük beyanınızın kontrolü sonucunda gümrük idaresi beyanınızda yer alan bilgilerin doğru olduğunu belirleyebileceği gibi, beyanınızda yer alan bilgilerden farklı sonuçlara ulaşabilir.
Gümrük beyanının kontrolü ve eşyanın muayenesi sonucunda, beyanın doğru olduğunun anlaşılması halinde eşya sahibine teslim edilir. Ancak, eşyanın teslim edilebilmesi için:
- Varsa gümrük vergilerinin ödenmesi ya da teminata bağlanması;
- Varsa eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejiminin gerektirdiği şartların yerine getirilmesi; ve
- Eşyanın yasaklayıcı veya kısıtlayıcı önlemlere tabi olmaması

Gereklidir.
Beyanın kontrolü ve eşyanın muayenesi sonucunda, gümrük idaresi tarafından, gümrük beyanında yer alan bilgilerin doğru olmadığı anlaşılabilir veya beyanda yer alan bilgilerden farklı sonuçlara ulaşılabilir. Bu durumda, belirlenen farklılığın niteliğine göre değişen ve gümrük mevzuatı ile belirlenen farklı şekillerde işlem yapılır.
Beyanın kontrolü ve eşyanın muayenesi sonucunda belirlenen bazı farklılıklarda, ödenmesi gereken vergilerde bir değişiklik olmaz veya bir para cezası uygulanmaz. Ancak, bazı farklılıklarda, ödenmesi gereken vergilere ilave olarak vergi alınması veya gümrük mevzuatı uyarınca para cezası uygulanması gerekebilir. Gümrük beyanı ile beyanın kontrolü ve eşyanın muayenesi arasında oluşan farklılıklar, belirli durumlarda, kaçakçılıkla mücadele mevzuatı uyarınca işlem yapılmasını gerektirebilir.
Beyanın kontrolü ve eşyanın muayenesi, ithalat işlemlerinde eşyanın Türkiye'ye ithaline izin verilmemesi sonucunu doğurabilir. Bu noktada, Türkiye'ye ithal edilen eşyanın yalnızca gümrük idaresi tarafından değil, diğer kurumlar tarafından da belirli kontrollere tabi tutulduğunu hatırlatmak isteriz. Bu konuda ayrıntılı bilgi almak için, bu rehberin "İthalat" bölümünde yer alan ve ithalatta ne tür kontroller yapıldığını açıklayan başlıkta yer alan bilgilere göz atmanızı tavsiye ediyoruz. Bu başlığa ulaşmak için tıklayınız.
Gümrük mevzuatına göre, gümrük beyanınınız eşya size teslim edildikten sonra da kontrol edilebilir. Bu kontroller eşyanın gümrük işlemleri sırasında veya gümrük işlemlerinden sonra yapılan ticari işlemler sırasında düzenlenen ticari belge ve veriler üzerinden yapılmaktadır. Bu kontroller kapsamında, mümkün olması halinde, eşya muayene de edilmektedir.

Not: Bu sayfada yer alan metinler, görseller ve videolar, yalnızca bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, gümrük ve dış ticaret mevzuatı hükümleri yerine geçmez. Bu sayfada yer alan bilgilerle ilgili yasal düzenleme; 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve bu Kanuna bağlı ikincil mevzuat'ta yer almaktadır.